

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.04.2017, sp. zn. 8 Tdo 129/2017, ECLI:CZ:NS:2017:8.TDO.129.2017.1

Číslo: 11/2018

Právní věta: Omamné a psychotropní látky jsou hmotnými věcmi, protože mohou sloužit potřebám lidí a jsou ovladatelné. I když lze s nimi legálně nakládat jen za splnění zákonných podmínek (viz zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů), nepozbývají povahy věci ani při jejich neoprávněném přechovávání či dispozicích s nimi. Proto je možno omamnou nebo psychotropní látku považovat i za cizí věc, k jejímuž zmocnění směřoval úmysl pachatele trestného činu loupeže ve smyslu § 173 odst. 1 tr. zákoníku, přestože osoba, vůči které byl tento trestný čin spáchán, držela takovou látku neoprávněně.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.04.2017

Spisová značka: 8 Tdo 129/2017

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Cizí věc, Loupež

Předpisy: § 173 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud jako soud pro mládež odmítl dovolání obviněného mladistvého „Tulipána“) a obviněných D. B., R. H., T. K. a P. K. proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, soudu pro mládež, ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 6/2016, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Krajského soudu v Brně, soudu pro mládež, pod sp. zn. 2 Tm 10/2015.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Brně, soudu pro mládež (dále „soud prvního stupně“) ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 2 Tm 10/2015, byli obviněni D. B., R. H., T. K., P. K., T. K. a mladistvý „Tulipán“) (dále „mladistvý“) uznáni vinnými v bodě 1) všichni zločinem (mladistvý proviněním) loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a dále obviněný R. H. v bodě 2) přečinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, v bodě 3) obviněný D. B. přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

2. Tuto trestnou činnost spáchali skutky popsány tak, že

ad 1) všichni obvinění a mladistvý společně s obviněným M. B. jako členové organizované skupiny ve vzájemné součinnosti koordinovanosti a dělbě jednotlivých úkolů
- kolem poloviny měsíce ledna 2015 obviněný M. B. předstíral u poškozeného M. L. zájem o zakoupení cca 0,8 kg marihuany v hodnotě cca 30 000 Kč, avšak již od počátku neměl v úmyslu za drogu zaplatit, a za tímto účelem s příslibem finanční odměny najal obviněné D. B., R. H., T. K., P. K. a mladistvého, vymyslel plán přepadení M. L. při předání marihuany, který zahrnoval opatření vozidel Škoda Felicia a Volkswagen Transporter, jimiž se dopravili na místo, vyzbrojeni plynovou pistolí, kterou opatřil mladistvý, a maketou samopalu, kterou obstaral obviněný D. B. na pokyn obviněného M. B., a vybaveni maskovacími prostředky (kukly, čepice, kapuce); obviněný M. B. obviněným R. H., T. K., P. K. a mladistvému rozdělil jednotlivé úkoly, a to nejpozději dne 14. 1. 2015 v době mezi 17. a 18. hodinou ve vozidle Škoda Felicia, které řídil obviněný R. H., při jízdě z K. do obce S., okres K., a tito tak byli se všemi podstatnými okolnostmi plánu obviněného M. B., zejména pokud jde o užití násilí, hrozby střelnou zbraní a předstírání zásahu Policie České republiky, srozuměni, stejně jako byl obviněný D. B. srozuměn s tím, že obviněný M. B. plánuje zmocnit se marihuany prostřednictvím hrozby střelnou zbraní, a to nejpozději poté, co v katastru obce Z. obvinění P. K., T. K. a mladistvý přisedli z vozidla Škoda Felicia, řízeného obviněným R. H., do nákladového prostoru vozidla Volkswagen Transporter, řízeného obviněným D. B., kdy mu obviněný M. B. svůj plán sdělil, a obvinění svůj plán zrealizovali tak, že dne 14. 1. 2015 v době od 18:00 do 18:11 hodin v obci S., okres K., na náměstí před K. domem, na ulici H., na místo setkání s poškozenými M. L. a V. K. přijel obviněný M. B. ve vozidle Škoda Felicia, řízeném obviněným R. H., a poté, co při jednání s poškozenými zjistil, že skutečně marihuanu k prodeji mají, dal mobilním telefonem znamení ostatním obviněným, kteří pak na místo přijeli vozidlem Volkswagen Transporter, řízeným obviněným D. B., obvinění T. K., P. K. a mladistvý vyskákali z nákladového prostoru předmětného vozidla, kde byli ukryti, a maskováni kuklami, čepicemi přes obličej a kapucemi, s výkřikem: „Policie, lehněte si na zem!“, zesíleným výstřelem z plynové pistole do vzduchu ze strany mladistvého a pohrůžkou maketou samopalu, kterou držel v ruce obviněný T. K., donutili oba poškozené vystoupit z vozidla Škoda Octavia Combi a lehnout si na zem čelem k zemi, načež obvinění M. B. a P. K. vozidlo prohledali, zmocnili se přitom igelitové tašky se dvěma balíčky marihuany, obviněný D. B. zůstal po celou dobu sedět v dodávkovém vozidle připraven z místa okamžitě odjet, stejně tak jako obviněný R. H., sedící opodál za volantem vozidla Škoda Felicia, avšak poškozený M. L. se poté, co poznal obviněného P. K., a zjistil tak, že nejde o policejní akci, začal útoku bránit, a protože z přilehlé restaurace vyběhli ven návštěvníci restaurace, obvinění z místa ujeli, vyjma mladistvého, kterému se nepodařilo do odjíždějícího vozidla Volkswagen Transporter naskočit a byl na místě poškozenými zadržen do příjezdu hlídky Policie České republiky;

ad 2) obvinění M. B. a R. H. společně poté, co se jednáním popsáním pod bodem 1) zmocnili cca 0,8 kg omamné látky - sušené rostliny konopí, která je podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění zákona č. 273/2013 Sb. (dále „zákon č. 167/1998 Sb.“), zařazena v seznamu č. III omamných látek v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, a účinnou látkou rostliny konopí je tetrahydrokanabinol (THC), tedy psychotropní látka, která je podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění zákona č. 273/2013 Sb., zařazena v seznamu č. IV psychotropních látek, v přesně nezjištěné době dne 14. 1. 2015 od 19:00 do 21:00 hodin v obci B., okres K., poté, co obviněný R. H. obstaral digitální kuchyňskou váhu na zvážení odcizené marihuany, prodali předmětnou marihuanu za částku nejméně 600 eur neustanovené osobě, přičemž tuto částku obviněný R. H. v čase 20:38 hodin směnil za částku 16 566 Kč ve směnárně T. C., s. r. o., v obchodním domě Centro Z.-M., část z takto získaných peněz obviněný M. B. vyplatil obviněným R. H., T. K.

a P. K., každému po 2 000 Kč jako odměnu za účast na jednání popsaném pod bodem 1), a zbytek hotovosti si ponechal;

ad 3) obviněný D. B. sám dne 14. 1. 2015 nejméně v době od 17:00 do 22:00 hodin na trase z obce R., přes obce H., K., Z., S. a zpět, dále na trase z obce R. do P. a dne 15. 1. 2015 nejméně v době od 9:00 do 12:00 hodin na trase z obce P. přes obec K. do obce Z. a zpět do obce R. řídil zapůjčené dodávkové vozidlo zn. Volkswagen Transporter, patřící jeho otci V. B., přestože věděl, že mu byl rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 16. 8. 2013, sp. zn. 1 T 39/2013, který nabyl právní moci dne 13. 9. 2013, uložen mimo jiné i trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 18 měsíců, tedy od 13. 9. 2013 do 13. 3. 2015, a rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 10. 2014, sp. zn. 2 T 251/2014, který nabyl právní moci dne 7. 11. 2014, mu byl uložen mimo jiné i trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců, tedy od 7. 11. 2014 do 7. 11. 2016.

3. Za uvedené činy byli dovolatelé odsouzeni podle § 173 odst. 2 tr. zákoníku tak, že mladistvému bylo za použití § 31 odst. 1 z. s. m. uloženo trestní opatření odnětí svobody v trvání jednoho roku a osmi měsíců, jehož výkon byl podle § 33 odst. 1 z. s. m., § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Obviněnému D. B. byl za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců s výkonem podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku ve věznici s ostrahou. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu dvou roků. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byly zrušeny výroky o trestech z rozsudků Okresního soudu v Chrudimi ze dne 9. 4. 2015, sp. zn. 2 T 42/2015, ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněný R. H. byl za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku a § 58 odst. 1 tr. zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon mu byl podle § 84 a § 85 odst. 1 tr. zákoníku a za použití § 81 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let, s vyslovením dohledu. Podle § 70 odst. 1 písm. a), c) tr. zákoníku mu byl uložen trest propadnutí věci a ve smyslu § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestech uložených obviněnému rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 15. 12. 2015, sp. zn. 9 T 188/2015, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující s ohledem na změny, k nimž došlo zrušením. Obviněnému T. K. byl uložen za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání dvou roků a deseti měsíců s podmíněným odkladem podle § 84 a § 85 odst. 1 tr. zákoníku a za použití § 81 odst. 1 tr. zákoníku na zkušební dobu v trvání pěti let a vyslovením dohledu. Obviněný P. K. byl za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků s výkonem podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku ve věznici s ostrahou. Rovněž byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu uložený obviněnému P. K. trestním příkazem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 29. 7. 2015, sp. zn. 1 T 73/2015, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Kromě těchto trestů bylo podle § 101 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku rozhodnuto o zabránění věci a o vině a trestu obviněného M. B., jenž dovolání v této trestní věci nepodal.

4. Vrchní soud v Olomouci, soud pro mládež, jako soud odvolací (dále „odvolací soud“ nebo „soud druhého stupně“) rozsudkem ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 6/2016, o odvoláních, jež proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně podali mladistvý a obvinění D. B., M. B., P. K. a též státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně proti výroku o trestu v neprospěch obviněných R. H., T. K. a mladistvého, rozhodl pod bodem I. tak, že podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. z podnětu odvolání mladistvého a státního zástupce částečně zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve výrocih o trestech uložených obviněným R. H., T. K. a o trestním opatření uloženém mladistvému. V bodě II. podle § 259 odst. 3 tr. ř. při nezměněném výroku o vině nově tyto dovolatele odsoudil podle §

173 odst. 2 tr. zákoníku tak, že obviněnému R. H. uložil za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců, pro jehož výkon ho podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 1 písm. a), c) tr. zákoníku účinného do 31. 5. 2015 mu uložil trest propadnutí věci. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušil výroky o trestech uložených mu rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 15. 12. 2015, sp. zn. 9 T 188/2015, i navazující výroky. Obviněnému T. K. uložil trest odnětí svobody v trvání pěti roků, pro jehož výkon ho podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Mladistvému za použití § 31 odst. 1 z. s. m. uložil trestní opatření odnětí svobody v trvání dvou roků a dvou měsíců, jehož výkon mu podle § 84 tr. zákoníku za podmínek § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 33 odst. 1 z. s. m. podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání tří let, a zároveň nad ním vyslovil dohled. V bodě III. podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání obviněných D. B., M. B. a P. K. V ostatních výrocích ponechal rozsudek prvního stupně nezměněn.

II.

Dovolání a vyjádření k nim

5. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podali mladistvý a obvinění D. B., R. H., T. K., P. K. prostřednictvím svých obhájců dovolání, jež všichni opřeli o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a mladistvý též o důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

6. Mladistvý v dovolání brojil jednak proti výroku o vině ohledně nesprávnosti použité právní kvalifikace, a to jak v její základní skutkové podstatě provinění podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, tak i proti okolnosti přitěžující podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, jakož i proti výroku o trestním opatření.

7. Ve vztahu k základní skutkové podstatě provinění loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku mladistvý vytýkal neexistenci znaku „užití násilí“ či „pohrůžky bezprostředního násilí“. Tento nedostatek nenapravit ani odvolací soud, který sice zmínil, že soud prvního stupně vadně shledal v činu znak „násilí“, ale sám usoudil, že se jednalo o „pohrůžku bezprostředního násilí“, a to na podkladě okolností, že obvinění použili lest spočívající v předstírání policejního zákroku, ale k žádnému užití násilí nedošlo. Mladistvý tento závěr odvolacího soudu nepovažoval za správný, neboť se neztotožnil s jeho argumentací, že pachatelé vzbudili v poškozených zdání, že se jedná o policejní akci, vystřelili z plynové pistole a dva z nich byli viditelně ozbrojeni palnými zbraněmi (skutečnost, že samopal byl maketou, nemohli poškození tušit). Naopak mladistvý tvrdil, že poškození jednali v omylu a v přesvědčení, že se jedná o skutečný zásah policie, a proto se dobrovolně podrobili vydanému příkazu, a činili tak s ohledem na princip zdrženlivosti, jež je policie povinna respektovat. Mladistvý poukázal na to, že zbraň v rukou policisty slouží primárně jako donucovací prostředek, který nelze automaticky spojovat s pohrůžkou bezprostředního násilí, a proto v projednávaném případě nedošlo k naplnění ani tohoto znaku, což soudy obou stupňů posuzovaly jen nedůsledně a zjednodušeně bez přihlídnutí ke všem relevantním okolnostem.

8. K okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku mladistvý namítal, že se v daném případě nejednalo o organizovanou skupinu, a pokud soudy nižších stupňů tento závěr učinily, nedostatečně zvažovaly námítky obhajoby. Pro závěr o tom, že o uvedený znak nešlo, svědčí chaotičnost a nekoordinovanost jednání obviněných, jednalo se o nahodilý čin, většina obviněných se poznala až při cestě do obce S. Nebyl dán prostor k naplánování akce, do níž by byli obvinění konkrétním a předem známým způsobem zapojeni. Nikdo z nich neměl dopředu určenou pozici, přiděleny úkoly ani nevěděl, kdy celá akce začne. Zdůrazňoval, že u něj chybí úmysl k uvedené přitěžující okolnosti.

9. Mladistvý vznesl výhrady proti výroku o trestním opatření a vytýkal, že odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně neshledal naplněnými podmínky pro mimořádné snížení trestního opatření

podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Měl za to, že uložené trestní opatření je nepřiměřeně tvrdé, represivní a neúčelné.

10. Z uvedených důvodů v závěru dovolání mladistvý navrhl, aby Nejvyšší soud dovoláním napadený rozsudek zrušil podle § 265k tr. ř. a vrátil věc odvolacímu soudu k novému projednání podle § 265l tr. ř., případně aby sám ve věci rozhodl podle § 265m tr. ř.

11. Obviněný D. B. výhrady v dovolání uplatnil pouze proti bodu 1) rozsudečného výroku. Vady v nesprávném hmotněprávním posouzení u zločinu loupeže spatřoval zejména v tom, že z provedeného dokazování není možno vzít za prokázané, že by se ho dopustil za podmínek kvalifikačního znaku podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, jelikož nejednal jako člen organizované skupiny. Poukázal na roli obviněného M. B., na jehož žádost použil vozidlo svého otce k jízdě na uvedené trase a jehož do tohoto vozidla společně s mladistvým přibral. Trasu ani účel cesty neznal a jel pouze za vozidlem řízeným obviněným R. H. Nemohl tušit, co se bude odehrávat, celou událost sledoval z pozice řidiče, seděl v autě, a když padl výstřel a z restaurace vyběhli lidé, v panice chtěl z místa odjet. Pokud byl požádán, aby vzal kuličkovou maketu samopalu, nevěděl, na co a jak bude použita. Obviněný zdůraznil, že akceptuje skutkový děj, jak byl soudy zjištěn, ale s ohledem na uvedené souvislosti u své osoby má za to, že jeho čin měl být posouzen podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku jako pomoc k loupeži prosté a v návaznosti na to mu měl být uložen podstatně mírnější trest. Navrhl proto, aby Nejvyšší soud rozsudek Vrchního soudu v Olomouci, soudu pro mládež, ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 6/2016, zrušil a věc přikázal odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

12. Dovolání obviněného R. H. je zaměřeno rovněž pouze proti výroku pod bodem 1). Zásadní námitka obviněného směřuje proti naplnění znaku skutkové podstaty zločinu loupeže podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, neboť v jeho případě nebylo možné spatřovat znak člena organizované skupiny. Jednalo se o jednorázovou nepřipravenou akci (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. [11 Tdo 504/2015](#)), spáchaná činnost v této věci se nevyznačovala ani plánovitostí, ani koordinovaností, aby tím byla zvýšena pravděpodobnost úspěšného provedení činu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 8 Tz 69/1999). Poukázal na stírání rozdílu mezi spolupachatelstvím a organizovanou skupinou, u níž je nezbytné předem rozdělení rolí za účelem úspěšného dokonání trestné činnosti. Obviněný se s ostatními pachateli neznal, akci nijak nepřipravovali, neměli záložní plán, což dosvědčuje i to, že mladistvý do auta nenaskočil a byl na místě zadržen hlídkou Policie České republiky. Z uvedených důvodů nebylo možné proto učinit závěr o spáchání zločinu loupeže ve formě organizované skupiny podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

13. Obviněný R. H. odvolacímu soudu vytýkal i nesprávnou výměru trestu, jestliže na rozdíl od soudu prvního stupně neaplikoval § 58 odst. 1 tr. zákoníku o mimořádném snížení trestu, pro nějž byly v jeho případě naplněny všechny zákonem stanovené podmínky, a to z hlediska osobních, rodinných, majetkových i jiných poměrů obviněného (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. [8 Tdo 550/2014](#)). Také poukázal na argumenty, které soud prvního stupně ve vztahu k ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku v jeho případě shledal, souhlasil s nimi s tím, že úvahy odvolacího soudu nejsou správné, protože svou vinu nezpochyboval, žil doposud řádným životem a s orgány činnými v trestním řízení spolupracoval. Splňoval tudíž pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody pod spodní hranici trestní sazby všechny zákonné předpoklady.

14. Obviněný R. H. navrhl, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 6/2016, zrušil a při právní kvalifikaci jeho jednání jako zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku mu uložil trest odnětí svobody, jehož výkon bude podmíněně odložen na přiměřenou zkušební dobu.

15. Dovolání obviněného T. K. směřovalo jak proti výroku o vině, a to zejména proti nesprávnosti použité právní kvalifikace podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, tak i proti výroku o trestu, vůči

němuž vytýkal, že mu odvolací soud vyměřil trest podle trestní sazby u odstavce 2 § 173 tr. zákoníku, aniž by využil možnosti snížení ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku, jak to učinil soud prvního stupně.

16. K nesprávnosti použité právní kvalifikace obviněný zdůraznil, že v jeho jednání absentuje předchozí uvážení, rozmysl, rozdělení úkolů, koordinovanost a vzájemná součinnost. Nemohl vědět, jaký plán obviněný M. B. zamýšlel ani co se bude na místě činu dít, neboť mu byl znám pouze cíl cesty, se kterým byl seznámen v K. při nástupu do vozidla. Z těchto důvodů není možné dovodit vyšší stupeň organizace páchaní trestné činnosti, jak znak organizované skupiny předpokládá. Jeho jednání tak mělo být kvalifikováno toliko jako zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku.

17. Výhrady obviněný T. K. vznesl i proti závěru, že se u loupeže podle § 173 tr. zákoníku jednalo o cizí věc, a to s ohledem na marihuanu, která nepožívá společenské ochrany jako každá jiná věc. Jde o rostlinu vyloučenou z obchodování a její přechovávání a prodej jsou protiprávní. V té souvislosti vyjádřil pochybnost o možnosti kvalifikovat uvedený čin jako zločin loupeže podle § 173 tr. zákoníku ve vztahu ke znaku spáchat takový čin v úmyslu se zmocnit cizí věci. Jedná se o drogu, která nepožívá ochrany trestního zákoníku, a pokud obviněný zasáhl do osobní svobody poškozených tím, že je přinutil si lehnout na zem s výkřikem, že jde o Policii České republiky, dopustil se protiprávního jednání ve smyslu trestného činu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku.

18. Ve vztahu k nepoužití ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku při ukládání trestu obviněný vytkl odvolacímu soudu, že způsobil výraznou disproporci v uložených trestech jednotlivým obviněným, čímž došlo k porušení § 39 odst. 1 a § 39 odst. 2 tr. zákoníku, neboť nebyla zhodnocena kritéria v nich uvedená ani význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, nebyly zváženy poměry pachatele ani okolnosti případu z hledisek, jak je zákon stanoví. Výrok odvolacího soudu o trestu je pro obviněného zcela likvidační, jeho smyslem není ani ochrana společnosti, jelikož toto jednání je nutno považovat za ojedinělé vybočení z jinak dosud řádného života obviněného. Závěrem dovolání navrhl, aby Nejvyšší soud ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. 4 Tmo 6/2016, zrušil a přikázal Vrchnímu soudu v Olomouci, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

19. Obviněný P. K. v dovolání vytýkal, že soud druhého stupně v jeho případě porušil právo na spravedlivý proces, protože nerespektoval zásadu dvojinstančnosti, a to zejména v ukládání trestu, ani *ultima ratio* nebo zásady *in dubio pro reo*, protože byl odsouzen za kvalifikovaný čin, který nespáchal.

20. Vytkl, že soudy dospěly k nesprávnému hmotněprávnímu posouzení, protože své úvahy založily na výpovědi obviněného T. K., která se jako jediná s ostatními neshodovala. Vytýkal rovněž, že soud prvního stupně své závěry založil na úvahách, které svědčily o jeho předpojatosti, protože vyvrácená tvrzení nebral dostatečně do úvahy. Dovolatel konstatoval část odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu zejména na straně 14, s nímž vyslovil nesouhlas, a brojil proti tomu, že u volby oblečení šlo o snahu pachatelů se maskovat, neboť se jednalo o kapuci či čepici, které nevybočují z obvyklého způsobu odívání. Proto jim tato okolnost nemůže být dávana k tíži. Soudy učinily nesprávný závěr o organizované skupině, a to navzdory obviněným vytknutým nedostatkům a přesto, že pro něj v obsahu provedeného dokazování není dostatečný skutkový podklad.

21. Nesprávnost závěru soudů o spáchání loupeže podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku obviněný P. K. vytýkal s ohledem na okolnosti, za nichž byl přezkoumávaný čin spáchán, a zdůraznil, že ve věci nedošlo k dělbě jednotlivých úkolů, ale průběh činu byl zcela náhodný. Jediný, kdo měl kuklu, byl obviněný T. K. Mimo obviněného M. B. a T. K. ostatní obvinění nevěděli, co se má na místě udát, resp. dostali jen dílčí úkoly. Poukázal na to, že pokud sám hledal tašku s marihuanou, nemohl ji najít. Způsob provedení akce nebyl koordinovaný, nelze dovozovat ani dělbu úkolů. Jednání obviněných probíhalo neorganizovaně, úkoly nikomu nebyly předem známy a ani cíl celé akce. O tom, že by se

jednalo o předstíraný zákrok policie, soudy nemají dostatek důkazů, ale odhadují ho jen podle některých individuálních výkřiků na místě činu. Rovněž zcela samovolný a nerozvážný byl výstřel ze strany mladistvého, jakož i hlídání ležících poškozených, což svědčí pro spontánnost a amatérismus celého činu, jenž tak postrádá znaky, kterými se organizovaná skupina musí vyznačovat. Jednání obviněných ve svém důsledku ani nezvyšovalo pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu, a tedy i poslední znak podmiňující aplikaci § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku chybí. Jednání obviněných tak nebylo činem organizované skupiny, nanejvýše se mohlo jednat o spolupachatelství.

22. V závěru dovolání obviněný P. K. navrhl, aby Nejvyšší soud napadená rozhodnutí nižších soudů zrušil podle § 265l tr. ř. a přikázal věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, případně podle § 265m tr. ř. znovu sám rozhodl, pokud uzná věc za dostatečně skutkově zjištěnou, tak, že jde o loupež podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, a v této souvislosti i uložil nižší a přílehavější trest.

23. Ke všem podaným dovoláním se v souladu s § 265h odst. 2 tr. ř. vyjádřil státní zástupce působící u Nejvyššího státního zastupitelství. Důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který uplatnili všichni dovolatelé, považoval za naplněný pouze zčásti. Mimo označený dovolací důvod shledal námitky, které jsou primárně založeny na polemice se skutkovými zjištěními soudů, jestliže dovolatelé tvrdili, že nebyly dostatečně prokázány všechny skutkové okolnosti, z nichž soudy učinily právní závěry o existenci organizované skupiny. Podle státního zástupce je však skutková věta vyjadřující naplnění uvedeného kvalifikačního znaku skutkové podstaty pečlivě formulovaná a skutečný průběh celé akce fakticky vylučuje, že by k němu došlo bez jakékoliv předchozí dohody.

24. Konkrétně k výhradě mladistvého uvedl, že o nedostatek znaku „násilí a pohrůžky bezprostředního násilí“ ve smyslu § 173 odst. 1 tr. zákoníku se nejedná, protože i když nejde o násilí, jak vysvětlil odvolací soud, byl naplněn znak „pohrůžky bezprostředního násilí“. Mladistvý hodnotil naplnění tohoto znaku prismatem policejního zákroku, avšak ignoroval, že o policejní zákrok vůbec nešlo a pohrůžka použití (domněle) „služební zbraně“ byla bez ohledu na momentální dojem poškozených pohrůžkou zcela bezprávnou. Jestliže se tomuto domnělému „donucovacímu prostředku“ poškození podvolili, vzniklá situace nebrání závěru o pohrůžce bezprostředního násilí a o jejím naplnění nevznikají žádné pochybnosti. Výhrada proti znaku „člena organizované skupiny“ je podle státního zástupce založena pouze na skutkových tvrzeních. K námitkám proti uloženému trestnímu opatření podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. uvedl, že se týkají přísnosti trestního opatření, a nikoliv podmínek, za nichž lze uvedený důvod uplatnit (srov. rozhodnutí pod č. 22/2003 Sb. rozh. tr.). Mladistvému bylo přitom uloženo trestní opatření v rámci zákonné trestní sazby podle § 173 odst. 2 tr. zákoníku modifikované ustanovením § 31 odst. 1 z. s. m., a citovaný dovolací důvod tak naplněn nebyl.

25. Státní zástupce se s námitkou obviněného D. B., který nesouhlasil s použitou právní kvalifikací a domáhal se namísto organizované skupiny ve vztahu ke své účasti na spáchaném činu jen účastenství podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, neztotožnil. Svůj názor doložil úvahou, že jednání obviněného se zdaleka nevyčerpávalo pouze pasivním hlídáním při činu, ale jednalo se o aktivní logistickou podporu spočívající v návozu „policejního komanda“ bezprostředně k vozidlu poškozených. Stalo se proto přímou složkou děje, jež ve svém souhrnu naplňoval znaky prisouzeného zločinu i v jeho kvalifikované podobě.

26. K námitkám obviněného R. H. státní zástupce zdůraznil neopodstatněnost údajného amatérismu provedení celé akce, protože čin byl spáchán úspěšně potud, že se pachatelům skutečně podařilo získat požadovanou marihuanu. K narušení plánovaného průběhu akce pak došlo až tehdy, kdy si poškození uvědomili pravý stav věcí poté, co byl poznán jeden z obviněných, a postavili se na odpor, čímž průběh fingovaného „policejního zásahu“ narušili. Za amatérskou nelze považovat samotnou přípravu a počáteční průběh akce, ale až její závěrečnou fázi. Ani tato okolnost však nemá na trestní

odpovědnost obviněných jakýkoli vliv, neboť nijak nezpochybňuje předchozí spolupráci na bázi organizované skupiny. Výhrady tohoto dovolatele, jimiž se domáhal aplikace § 58 odst. 1 tr. zákoníku, označil za neodpovídající žádnému ze zákonných dovolacích důvodů, stejně jako tvrzení o porušení zásady bezprostřednosti a ústnosti. Odvolací soud totiž nečinil ve vztahu k hodnocení přitěžujících okolností žádné nové skutkové závěry, ale vycházel ze zjištění soudu prvního stupně, a proto závěry odvolacího soudu jsou podle státního zástupce správné i ohledně trestu, který nově v zákonem stanovené trestní sazbě dovolateli uložil. V takovém případě nejde o tzv. překvapivé rozhodnutí, a to tím spíše, že obviněný byl seznámen s obsahem odvolání státního zástupce v jeho neprospěch. Namítaným postupem nemohlo být zasaženo právo obviněného na spravedlivý proces, když tato námitka ani obsahově neodpovídá žádnému ze zákonných dovolacích důvodů.

27. Státní zástupce k dovolání obviněného T. K. uvedl, že nelegální držení marihuany podléhá přísné veřejnoprávní regulaci a jednalo se o *res extra commercium*, to však zároveň nevylučuje faktickou povahu takového předmětu jako věci v právním smyslu. Jednalo se o hmotný předmět, který bylo možno fakticky držet a jenž měl svou majetkovou hodnotu. Skutečnost, že s ní nemohl nikdo z aktérů oprávněně nakládat, z hlediska trestního práva pojem „věci“ nepopírá (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. [4 Tdo 602/2014](#)). Uvedenou námitku proto shledal zcela nedůvodnou. Pokud obviněný T. K. též brojil proti přísnosti trestu a nepoužití ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku, označil tyto výhrady za neodpovídající uplatněnému dovolacímu důvodu ani jinému podle § 265b odst. 1 tr. ř.

28. Pokud jde o výhrady obviněného P. K. ve vztahu k přisouzenému znaku „jako člen organizované skupiny“, státní zástupce uvedl, že námitky tohoto dovolatele jsou soustředěny i do polemiky se skutkovými zjištěními soudů, resp. přetrvávající obhajoby obviněného, který průběh jednání pachatelů a svůj podíl v rozporu se skutkovými zjištěními soudů bagatelizoval. Ani s dílčími námitkami, které obviněný ve svém dovolání uvedl, se státní zástupce neztotožnil.

29. V závěru vyjádření státní zástupce s ohledem na zmíněné argumenty shledal dovolání všech dovolatelů neopodstatněná a navrhl, aby je Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

III.

Přípustnost dovolání

30. Nejvyšší soud, soud pro mládež, jako soud dovolací shledal, že všichni obvinění a mladistvý dovolání podali jako osoby oprávněné podle § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., jejich dovolání směřují proti rozhodnutí uvedenému v § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a), h) tr. ř. a jsou přípustná, byla podána v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání ve smyslu § 265e odst. 1, 2 tr. ř. učinit.

31. Dovolání je možné věcnému přezkumu podrobit v případě, že bylo uplatněno v souladu s označenými dovolacími důvody podle § 265b odst. 1 tr. ř., a proto Nejvyšší soud, soud pro mládež, posuzoval, zda dovolání mladistvého pro důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. a obviněných D. B., R. H., T. K. a P. K. pro důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. se zákonným vymezením těchto důvodů obsahově korespondují.

IV.

Důvodnost dovolání

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

32. Vzhledem k tomu, že všichni dovolatelé uplatnili důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je třeba souhrnně ke všem uvést, že dovolání podle tohoto důvodu je možné podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním

posouzení. Ve vztahu ke zjištěnému skutku lze dovoláním vytýkat výlučně vady právní, tedy to, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze proto přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat dostatečnost provedení dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotněprávních ustanovení. Tyto nikoliv právní vady, ale nedostatky ve skutkových zjištěních nelze v rámci dovolání vytýkat prostřednictvím žádného důvodu podle § 265b tr. ř. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze s odkazem na uvedený dovolací důvod vytýkat též „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“, jímž se rozumí zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

33. S ohledem na obsah podaných dovolání, jak byla výše konstatována, všechna směřují výhradně proti skutku v bodě 1) a lze připustit, že všichni dovolatelé dovolání zásadně zaměřili proti nesprávnosti použité právní kvalifikace podle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, a to při respektu ke skutkovým zjištěním, která vyplynula z provedení dokazování, byť v části měli za to, že zjištěný skutkový stav není zcela dostatečný pro právní závěry zejména ohledně kvalifikačního znaku organizované skupiny. Nad rámec této společné argumentace mladistvý brojil i proti naplnění znaků základní skutkové podstaty § 173 odst. 1 tr. zákoníku, konkrétně proti znaku násilí či pohrůžky bezprostředního násilí, obviněný T. K. tvrdil, že nejde u marihuany o věc v právním slova smyslu, a dožadoval se právní kvalifikace podle § 175 tr. zákoníku, obviněný D. B. ve svém jednání spatřoval jen účastenství podle § 24 tr. zákoníku, obviněný P. K. též zmínil, že rozhodnutí soudů je v rozporu s principem ultima ratio. Takto uvedené argumenty se shodují s obsahovým vymezením důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., protože dovolatelé se na podkladě soudy učiněných skutkových zjištění domáhali jiného právního závěru o kvalifikaci jejich jednání. Tím respektovali, že tento dovolací důvod slouží zásadně k nápravě právních vad, které vyplývají buď z nesprávného právního posouzení skutku, a ten byl proto skutečně obsahově tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami v právním posouzení skutku, jež byl vymezen v napadeném rozhodnutí (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. [II. ÚS 279/03](#)).

34. Nejvyšší soud, soud pro mládež, z těchto důvodů mohl posuzovat, zda vytýkané právní vady, na něž obvinění i mladistvý v dovoláních poukazovali, jsou důvodné. Vycházel přitom ze skutkových zjištění, jak byla ve výroku rozsudku soudu prvního stupně popsána, a též i ze závěrů rozvedených v odůvodněních přezkoumávaných rozhodnutí (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věcech ze dne 9. 4. 2003, sp. zn. [I. ÚS 412/02](#), ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. [III. ÚS 732/02](#), ze dne 9. 12. 2003, sp. zn. [II. ÚS 760/02](#), ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. [III. ÚS 282/03](#), dne 15. 4. 2004, sp. zn. [IV. ÚS 449/03](#), aj.).

a) K námitce proti § 173 odst. 1 tr. zákoníku

35. Mladistvý prostřednictvím důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. vytýkal, že soudy obou stupňů se řádně nevypořádaly se znakem násilí a pohrůžky bezprostředního násilí u skutkové podstaty v § 173 odst. 1 tr. zákoníku, a to v zásadě proto, že i když odvolací soud se neztotožnil s úvahami soudu prvního stupně, jež vyjádřil mimo jiné i v tzv. právní větě, že obvinění jednali za použití násilí, shledal s ohledem na okolnosti činu, za nichž byl spáchán, že se tak stalo pohrůžkou bezprostředního násilí. K takto vyslovené námitce, s níž se nelze ztotožnit, Nejvyšší soud uvádí, že podle popsaných skutkových zjištění byl čin spáchán tak, že když se na místo činu všichni pachatelé dostavili dvěma vozidly, obvinění T. K., P. K. a mladistvý vyskákali z nákladového prostoru předmětného vozidla, kde byli ukryti, a maskováni kuklami, čepicemi přes obličeje a kapucemi použili výkřik: „Policie, lehněte si na zem!“, jehož důraznost zesílili výstřelem z plynové pistole do vzduchu a pohrůžkou maketou samopalů. Tím donutili poškozené vystoupit z vozidla Škoda Octavia Combi a

lehnout si na zem čelem k zemi. Přestože soud prvního stupně uvedené jednání posuzoval jako znak „násilí“, odvolací soud, jenž přisvědčil mladistvému, správně shledal, že o násilí nešlo, ale jednalo se o lest, jejímž důsledkem bylo, že se poškození podřídili bez jakéhokoliv odporu. Odvolací soud učinil závěr, že byl naplněn znak „pohrůžky bezprostředního násilí“, neboť poškození se podřídili vůli obviněných právě pod hrozbou palných zbraní (strana 16 přezkoumávaného rozsudku soudu druhého stupně). Vysvětlil tak v potřebné míře své úvahy o tom, jaký znak a z jakých důvodů shledal naplněným.

36. Nejvyšší soud, soud pro mládež, se s těmito úvahami odvolacího soudu ztotožnil a pro úplnost dodává, že zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku spáchá ten, kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci.

37. Pohrůžka bezprostředního násilí je vždy závislá na konkrétních okolnostech každé projednávané věci, a nelze ji proto výslovně definovat. Jde o pohrůžku takovým násilím, které má být vykonáno okamžitě, jestliže se napadený nepodrobí vůli útočníka. Podstatou „pohrůžky“ je vyjádření hrozby, která bývá zpravidla pronesena slovně, a to buď výslovně, že zazní ve formulaci hrozba násilím, nebo i slovním opisem takového chování, které svým obsahem v sobě obsahuje agresivní násilné aspekty jednání. Kromě toho stačí i neslovní (konkludentní) jednání, které je vyjádřeno např. gesty, pohyby rukou či nohou apod. (např. obstoupení napadeného, napřahování k úderu či zatínání pěstí spojené s posunkem, z nichž vyplývá odhodlání použít ihned násilí), je-li z něho a ostatních okolností zřejmé, že násilí se uskuteční ihned, nepodrobí-li se napadený vůli pachatele (srov. rozhodnutí č. 1/1980 Sb. rozh. tr. či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2016, sp. zn. [8 Tdo 1478/2015](#)). Pohrůžka může spočívat i v tom, že pachatel dává příklady toho, co se stalo jiným lidem, když nekonali tak, jak pachatel chtěl, že připodobňuje oběť k někomu, kdo je po úrazu na invalidním vozíku, připomíná, že oběť je zranitelná i tím, že má osoby blízké, ke kterým má citový vztah, či ve snaze dosáhnout svého záměru, k jehož splnění poškozeného nutí, nakládá se zbraní tak, aby bylo zřejmé, že by ji mohl použít způsobem, k němuž je určena (např. pachatel dá najevo, že střelná zbraň obsahuje zásobník s náboji, tento vyjme a zbraň ponechá ležet na stole před poškozeným; srov. přiměřeně rozhodnutí č. [32/2013](#) Sb. rozh. tr. či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. [8 Tdo 1239/2014](#)). V tomto významu již samotný výstřel ze zbraně je právě takovou pohrůžkou násilí, protože sluchový vjem výstřelu evokuje automaticky obavu z těžkých následků, které střelná zbraň způsobuje.

38. U loupeže je smyslem a záměrem takové pohrůžky vyvolání strachu či obavy u oběti v takové míře, aby požadovanou věc pachateli okamžitě vydala. Pachatel tak činí různými formami, z nichž použití násilí v daném okamžiku přímo z úst pachatele nezazní, avšak dává výrazovými prostředky, v nichž je jakékoliv násilí skryto, poškozenému najevo, že k použití násilí dojde, pokud se ohledně požadované věci nepodrobí jeho vůli, jež poškozený vnímá jako potenciálně nebezpečné, je-li zjevné, že poškozený svoji situaci považuje za bezvýchodnou, v důsledku toho neklade odpor, přičemž pachatel si je této skutečnosti vědom a počítá s ní (srov. přiměřeně k tomu rozhodnutí č. [11/2011](#) Sb. rozh. tr.).

39. V projednávané věci, jak plyne z uvedených skutkových zjištění, jednání všech obviněných, byť u každého v jiné roli, avšak v rámci společně pojatého úmyslu vedeného jednotným motivem a při naplánované a společně prováděné akci, mělo zastrašující charakter. Ten plynul zejména z toho, že obvinění byli jednak maskováni, neboť byli v kuklách, čepicích či kapucích, a jednak byli vybaveni zbraněmi, což dokladovali i výstřelem z jedné z nich a hrozbou samopalem. V rámci takto vyvolané pohrůžky násilí postačilo i to, že nešlo o faktickou zbraň. Funkci zastrašení zde měly i další okolnosti, za nichž obvinění čin uskutečnili, zejména celková atmosféra jednání „komanda“ tím, že vyskákali z dodávky a dali poškozeným pokyn si lehnout na zem. Tato situace vytvořila dostatečnou a jednoznačnou hrozbu použití násilí, zbraně. V takové atmosféře již nebyla významná snaha dotvářet celkovou iluzi policejního zákroku, jejímž smyslem bylo zvýšit co nejvíce pravděpodobnost úspěšnosti zabavení zásilky marihuany. Nicméně i zdání toho, že jde o policejní zásah, mělo v dané souvislosti

svůj smysl, a to právě proto, že šlo o drogy, tedy nelegální zboží, které policie, pokud by se o ně však skutečně jednalo, může zabavit. Tato okolnost na povaze celkově vyznívající situace za využití všech výhrůžných prostředků na naplnění pojmu pohrůžky bezprostředního násilí nic nemění, neboť i samotné podvolení se výzvě, která by přicházela od policie, je třeba považovat za snahu učinit prosazení vůle pachatelů ještě důrazněji. Jestliže si poškození lehli na výzvu obviněných na zem, činili tak ze strachu, že pokud jim nevyhoví, může být střelných zbraní použito bez ohledu, zda by se tak stalo ze strany policie či kohokoliv jiného.

40. Nejvyšší soud se se závěry odvolacího soudu ztotožnil a považuje je nejen za logické, ale i odpovídající všem popsáním skutkovým okolnostem a plně souladné s užitou soudní judikaturou. O naplnění znaků základní skutkové podstaty (u mladistvého dovolatele, jenž tuto výhradu vnesl) provinění podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku nevznikají žádné pochybnosti.

b) K zákonnému znaku cizí věc v případě drogy

41. Obviněný T. K. ve svém dovolání zpochybnil naplnění základní skutkové podstaty trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku tím, že v případě marihuany jako látky, která je drogou, a tedy nepoživá ochrany zákona, nemůže jí o věc ve smyslu uvedeného trestného činu. Tento závěr je nesprávný.

42. Jedná se o trestný čin loupeže, pro nějž platí, že obviněný užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se věci, která sice nemusí být ve vlastnictví poškozeného, pokud ji poškozený má ve své moci a nakládá s ní jako s věcí vlastní. Výše uvedený závěr se vztahuje i na případ, když tuto věc poškozený nedrží v souladu s právním předpisem, např. jde-li o balíček marihuany (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. [4 Tdo 602/2014](#)).

43. Cizí věcí je věc movitá, která nenáleží pachateli buď vůbec, nebo nenáleží jen jemu a kterou nemá pachatel ve své dispozici (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 8. 2016, sp. zn. [7 Tdo 989/2016](#), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 8. 2016, sp. zn. [7 Tdo 871/2016](#), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. [6 Tdo 1014/2015](#)). Věcí v právním smyslu se podle § 489 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), rozumí vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí. Hmotná věc je podle § 496 odst. 1 o. z. ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu. Omamné a psychotropní látky jsou hmotnými věcmi, protože mohou sloužit potřebám lidí a jsou ovladatelné. Jde o látky, které mají vždy svůj užitek. To, že je nakládání s nimi umožněno jen na základě zákonem stanovených podmínek, jejich efekt schopnosti působit na lidský organismus nesnižuje.

44. U trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, který chrání dva zájmy, a to jednak majetek, jednak svobodu rozhodování, není hodnota věci rozhodná, ba není rozhodné ani to, že poškozenému nevznikla žádná majetková škoda, protože např. neměl žádnou věc u sebe. V praxi se však vyskytují případy, kdy oba zájmy jsou zasaženy málo významným způsobem, a může se jednat i o věci nepatrné hodnoty (srov. přiměřeně ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1729 až 1730).

45. Nejvyšší soud s ohledem na uvedené úvahy k pojmu „věci“ u drog, mezi něž patří i marihuana, zdůrazňuje, že jsou věci ve shora uvedeném smyslu. Není v této souvislosti významné, že osoba, která si je opatřila, tak učinila v rozporu se zákonem, neboť podle § 4 zákona č. 167/1998 Sb. „k zacházení s návykovými látkami a přípravky je třeba povolení k zacházení, nestanoví-li tento zákon dále jinak“. Předmětem trestního postihu je u drog jen neoprávněné nakládání s nimi, nikoliv však každé nakládání s nimi. Podle zákona existují subjekty, které jsou k takové činnosti oprávněny, obchodují s nimi či jinak je oprávněně využívají. Za cizí věc, k jejímuž zmocnění směřoval úmysl pachatele trestného činu loupeže ve smyslu § 173 odst. 1 tr. zákoníku, je proto možno považovat i

omamnou nebo psychotropní látku, přestože osoba, vůči které byl tento trestný čin spáchán, držela takovou látku neoprávněně, jak tomu bylo v tomto konkrétním případě (viz též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. [4 Tdo 602/2014](#)).

46. V přezkoumávané věci je třeba připomenout, že to byla právě cena marihuany a vidina zisku z jejího prodeje, která byla příčinou trestného jednání obviněných. Poté, co ji odcizili, ji na nelegálním trhu také úspěšně prodali, čímž dosáhli peněžního zisku.

47. Nejvyšší soud, soud pro mládež, se v odůvodnění rozhodnutí zevrubně vypořádal i s dalšími námitkami obviněných proti právní kvalifikaci skutku jako zločinu (provinění) loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, jakož i výroku o trestu a dovolání mladistvého a všech obviněných jako zjevně neopodstatněná podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

**) Byl použit pseudonym ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb.*